

Osnovna škola Slatine
tel: 021 891 464
e-mail: ured@os-slatine-st.skole.hr

Put Lovreta 1
faks: 021 891 027
<http://www.os.slatine.skole.hr/>

**30. SMOTRA UČENIČKIH ZADRUGA
SPLITSKO – DALMATINSKE ŽUPANIJE
Split, 18. svibnja 2018.**

PRAKTIČNI RAD – UNIKATNI NAKIT

UČENIČKA ZADRUGA PRIZIDNICA

Rad izradila:
Josipa Boras, 6.razred

Mentor:
Tomica Jadronja

UVOD

U našim razgovorima sa učenicima koji dolaze na likovnu grupu došli smo do zajedničkog zaključka kako bi bilo najbolje da naše mjesto i rad u školskoj zadruzi prezentiramo uz pomoć nakita.

ISTRAŽIVANJE – PROUČAVANJE

Nakit je zajednički naziv za ukrasne predmete kojima čovjek ukrašava svoje tijelo i odjeću. U povijesti najčešće se izrađivao od zlata, srebra, dragog i poludragog kamenja, bisera, koralja i sl. Pod utjecajem Venecije na splitskom području koristila se tehnika filigranskog rada. Prepoznajemo ga po tome što je izrađen od pletenih i zalemlijenih žica te kombiniranim sa sitnim zrncima. Majstori koji su izrađivali nakit na taj način krasila je preciznost naročito u geometrijskim dijelovima, spiralama i kuglicama. Jako nas je izgled nakita po svojim detaljima podsjećao na pašku čipku.

Umjesto skupocjenih materijala inspiracija za naše radeve bio nam je jantar koji je zapravo prirodna smola. Česti su nalazi u prirodi gdje je potpuno očuvana stotinama godina uginula životinja bila unutar jantara. Htjeli smo postići efekt sličan tome: mekano sačuvano u puno čvršćem materijalu i izbor je pao na plastelin i kristalnu smolu.

PRIPREMNE RADNJE

Kako Slatine prezentirati na likovno zanimljiv način?

Odlučili smo se za minijaturne figurice koje smo izradili kao nakit. Podjednaku pažnju posvetili smo izradi ogrlica, narukvica, naušnica, prstenja te iznimci: privjesku.

MOTIVI NA NAKITU

Složili smo se da Slatine prezentiramo kroz najznamenitije objekte: Crkva Gospa od Prizidnice iz 16.st i crkva Uznesenja Blažene Djvice Marije.

Jednaku pažnju htjeli smo posvetiti narodnoj nošnji iz našeg kraja, podjednako ženskoj i muškoj.

Od biljnog svijeta izvojili smo vrstu žute orhideje, ruzmarin, lavandu i buhač. Lavanda je vrlo raširena kod nas u Slatinama, imamo je i u našem školskom vrtu.

PRIBOR

Koristili smo plastelin, drveni i metalni pribor za oblikovanje, kartonske i linoleumske podloge, kristalnu smolu, silikonske kalupe, mjerice za komponente,

drvene štapiće za miješanje, čačkalice, rukavice, naočale, masku, bušilica, livel i različiti metalni i dijelovi od kože.

1. KORAK

S obzirom na veličinu kalupa sve figurice koje smo izrađivali od plastelina morale su biti određenih dimenzija.

Prednost rada s plastelinom je što se ne suši i što se s lakoćom mogu dobiti različiti tonovi boje. Najzahtjevnije u radu s njim je što smo morali paziti i na izradu najsitnijih detalja. U ovoj fazi za lakši rad koristili smo drveni i metalni pribor za oblikovanje i čačkalice.

Gospa od Prizidnice, veličina 1 x 1,5 cm

Učenici izrađuju figure od plastelina

Pojednostavljeni prikaz
ženske narodne
nošnje,
veličina 1 x 4 cm

Detalj cvjetnog dugmeta sa
ženskih narodnih nošnji,
veličina 1,2 x 1,2 cm

2. KORAK

Za ovu fazu rada mogli su sudjelovati samo jako pažljivi, mirne ruke i odgovorni učenici, a to su bili osmaši.

Prije svega navukli smo plastične rukavice i stavili naočale te masku kao mjere predostrožnosti u radu sa ovakvim materijalom kao što je kristalna smola.

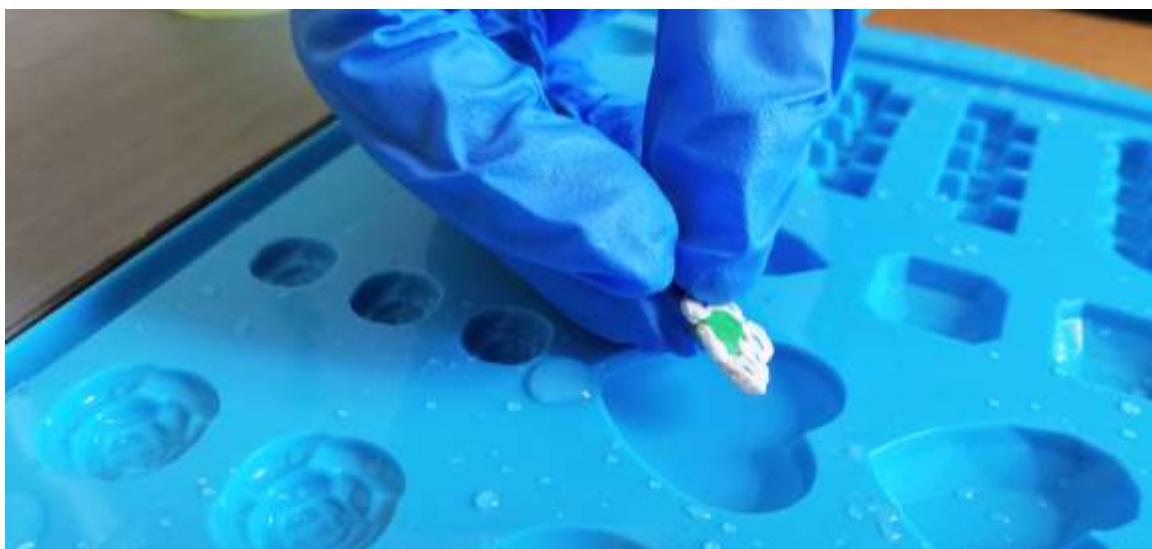
Pročitali smo kako može nadražiti kožu i oči te nipošto nismo željeli da nam se tako nešto dogodi u radu.

Učitelj nam je prvo pokazao postupak. Koriste se dvije komponente: jedna je smola, a druga otvrdnjivač. Smola se stavlja u mjericu uvijek u duplo većoj količini od otvrdnjivača. Smola je gušća, a otvrdnjivač rijeđi pa smo pazili kojom brzinom sipamo iz posudica. Iz te dvije mjerice usuli smo u plastičnu čašu obe smjese i mješali drvenim štapićem nekoliko minuta da se dobro izmiješa smjesa. Dobro je par puta lupkati noktom po rubu čaše kako bi se izgubili eventualno nastali mjehurići.

3. KORAK

Sada smo pažljivo ulijevали smjesu kristalne smole u silikonske kalupe predviđene za izradu nakita. Prethodno smo se dogovorili u koje će udubljenje na kalupu izrađena figurica biti stavljena. Livel nam je poslužio samo da provjerimo dali je podloga na kojoj se nalaze kalupi – vodoravna.

Prvo smo ulijevali smjesu samo da pokrije dno kalupa jer smo htjeli spriječiti da nam figura od plastelina „potone“ na „dno“, a to je zapravo lice nakita dok se naličje nakita nalazi u razini površine kalupa.

Kad je prošlo oko 40 min pažljivo smo stavili plastelinsku figuru tako da prednji dio figure bude okrenut prema dolje. Nakon toga ulijevali smo preostalu smjesu do samog vrha udubljenja u kalupu.

Dobro je što smo čekajući na drugo ulijevanje napravili još nekoliko figurica ovaj put odstupajući od zadanih tema:

Ribica, veličina 4 x 1 cm

Daljinski upravljač, 1 x 2 cm

4. KORAK

Po uputstvima trebali bi čekati 24 sata da se smjesa dobro osuši, ali iz našeg iskustva bilo je potrebno i 48 sati. Tada smo potpuno sigurni da se smjesa neće na toplini „otapati“.

U ovoj fazi uzeli smo kalupe i počeli vaditi gotov nakit. Bili smo sretni što se figure lako i brzo vade iz kalupa, a da nije bilo potrebno stavljati neku smjesu da nam se ne zalijepe radovi za kalup.

Najveća radost je bila ugledati kako su nam radovi potpuno vidljivi kroz kako kažu kristalno i doista prozirno staklo!

Zbog geometrijskih bridova figure od plastelina se iz nekih kutova vide umnoženo što nam stvara još zanimljiviji dojam našeg nakita.

Plastelinske figure unutar kristalne smole

U ovoj fazi naše figurice su potpuno bezopasne na dodir.

5. KORAK

Da bismo mogli provući kroz našu oglicu metalni obruč (alke), lančić ili kožnu trakicu morali smo probušiti sitnu rupicu na gornjem dijelu (ukoliko ne radimo prsten). Kako je naš nakit sada jako čvrst – poput aluminija, kažu, bušilicom smo bez problema napravili i rupice. Na gornjem kraju pričvrstili smo kopču za ogrlicu. Slično smo napravili za narukvicu s tim što su nam bile potrebne dvije rupice.

Magnete smo lijepili na radove koji su svojom veličinom popunjavalii čitavu površinu kalupa te tako nije bilo mjesta za napraviti rupice pa tako ni za izradu ogrlice. Lijepili smo ih silikonskim ljepilom. Magnetići su tako brzo bili gotovi!

Naušnice smo rezervirali za one radove najmanjeg formata i bila je dovoljna jedna rupica za provući metalnu alkicu. Još smo samo provukli kopču i naušnice su bile izrađene.

I za prsten smo koristili silikonsko ljepilo te tako rad u kristalnoj smoli zaliđepili za metalni obruč.

Nadamo se da se naš trud isplatio i da će radovi biri zapaženi!

Zaključak

Sve što smo napravili zahtjevalo je mnogo truda i pažljivog promišljanja. Morali smo paziti na detalje, kako na boju tako i na oblik koji smo gradili. Što smo se približavali kraju izrade nakita veselje je bilo tim veće.

Radovali smo se napravljenom. Ponosni smo što možemo prezentirati djelić Slatina i tradicije. Obogatili smo sebe za ovaj vrijedan proces i isto tako naši radovi će, nadamo se razveseliti i druge. Izradivali smo uporabne predmete i vjerujemo da će ih ljudi koristiti u svom svakodnevnom životu, ali i za posebne prigode.

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Istraživanje/proučavanje	1
3. Glavni dio – pribor, motivi i pripremne radnje	1
Korak 1	2 – 3
Korak 2	3 – 4
Korak 3	4 – 5
Korak 4	5 – 6
Korak 5	6 – 7
4. Završni proizvod	9
5. Zaključak	10